

IX. Fejezet Helyi önkormányzatok támogatásai, hozzájárulásai

A helyi önkormányzatok 2005. évi központi költségvetési kapcsolataiból származó forrásainak eredeti előirányzata 1 349 772,1 millió forint, amiből

- az állami támogatások és hozzájárulások 884 146,5 millió forint,
- az átengedett személyi jövedelemadó 465 625,6 millió forint.

A helyi önkormányzatokat megillető központi források előirányzati és teljesülési adatainak alakulását a következő táblázat mutatja be.

A helyi önkormányzatokat 2005-ben megillető központi költségvetési kapcsolatból származó források alakulása

millió forint

Megnevezés	Eredeti előirányzat	Módosított előirányzat	Teljesítés
Állami támogatások és hozzájárulások	884 146,5	928 114,1	881 374,1
Átengedett személyi jövedelem-adó	465 625,6	465 625,6	439 932,1
Összesen	1 349 772,1	1 393 739,7	1 321 306,2

Az állami támogatások és hozzájárulások előirányzati és teljesülési adatainak részletes levezetését e cím szerinti indoklás tartalmazza. Az átengedett személyi jövedelemadó teljesülését

- az államháztartási tartalékképzési kötelezettség,
- a települések személyi jövedelemadó kiegészítésének évközi változásai, valamint
- a normatív hozzájárulások és támogatások alakulása határozza meg.

Az átengedett személyi jövedelemadó teljesülését befolyásoló tényezők:

- A költségvetési törvény 51. § (2) bekezdése értelmében a helyi önkormányzatoknak is államháztartási tartalékot kellett képezniük, melynek mértéke 17,25%, a települési önkormányzatok esetében a lakhelyen maradó személyi jövedelemadóra, a megyei önkormányzatoknál az őket egységesen, valamint lakosságárányában megillető személyi jövedelemadó részesedés 83 %-ára vetítve. A törvény alapján a Kormány kapott felhatalmazást az államháztartási tartalék feloldására, mely lehetőséggel nem élt. A központi költségvetés így az államháztartási tartalékkal csökkentett személyi jövedelemadót folyósította az önkormányzatok számára.
- A települési önkormányzatoknak a jövedelem differenciálódás mérséklése jogcímen őket megillető személyi jövedelemadó kiegészítést, illetve beszámítást az államháztartási törvény 64/A. § (8) bekezdés értelmében az év során három alkalommal van lehetőségük változtatni. Élve e lehetőséggel az év során egyenlegében 6,7 milliárd forint személyi jövedelemadó kiegészítésről, illetve beszámításról mondtak le az önkormányzatok. A központi költségvetés az így csökkentett összeget folyósította.

- A normatív hozzájárulások és támogatások alakulásának az átengedett személyi jövedelemadóra gyakorolt hatását e cím szerinti indoklás vonatkozó fejezetei tartalmazzák.

1. Cím : Normatív hozzájárulások

1-31. Alcímek

Az Országgyűlés a helyi önkormányzatok költségvetéséhez a normatív hozzájárulásokat közvetlenül és felhasználási kötöttség nélkül állapítja meg. A Magyar Köztársaság 2005. évi költségvetéséről szóló 2004. évi CXXXV. törvény (a továbbiakban: költségvetési törvény) előírásának megfelelően a pénzügyminiszter és a belügyminiszter a 4/2005. (I. 28.) PM-BM együttes rendeletében tette közzé a helyi önkormányzatokat 2005. évben megillető normatív állami hozzájárulások előirányzatait, alcímenkénti részletezéssel.

A költségvetési törvény szerint a normatív hozzájárulások forrása – jogcímenként eltérő arányban – állami támogatásból és átengedett személyi jövedelemadóból tevődik össze. A helyi önkormányzatokat eredeti előirányzatként megillető normatív hozzájárulás összességében (az állami támogatás és az átengedett személyi jövedelemadó tartalma együtt) 751 144,8 millió forint volt. Ennek az összegnek az állami támogatás része 549 059,8 millió forintot, az átengedett személyi jövedelemadó része 202 085,0 millió forintot tett ki. A helyi önkormányzatok által 2005. évben felhasználható normatív hozzájárulások eredeti és módosított előirányzatát, illetve a teljesítés összegét alcímenként a törvény javaslat 1. számú mellékletével összhangban a 3. számú melléklet tartalmazza.

A továbbiakban a költségvetési törvény 1. számú mellékletének megfelelően a normatív hozzájárulások **állami támogatás** részének elszámolását mutatjuk be.

A helyi önkormányzatok által a költségvetési törvény alapján felhasználható normatív hozzájárulások állami támogatási részének eredeti előirányzata 549 059,8 millió forint volt, mely az év során 545 056,8 millió forintra módosult a következők szerint:

1. Az önkormányzatok 2005. évi feladatmutatóiról történt

a) az április 30-ai lemondás összege:	-2 223,9 millió forint
b) az október 31-ei lemondás 1 983,5 millió forint összegéből az átcsoportosított rész:	-1 690,5 millió forint

2. a nem helyi önkormányzat részére történt évközi feladat átadások miatti előirányzat csökkenés	-89,7 millió forint

3. önkormányzati körön kívülről származó feladatok
átvétele 1,1 millió forint

A 2005. évi teljesítés 549 288,3 millió forint, mely összeg – a módosított előirányzathoz képest – a következő tényezők által alakult ki:

1. az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény 64. § (4) bekezdése alapján, a 17/2005. (V. 6.) PM-BM együttes rendeletben jóváhagyott kiegészítő felmérés eredményeként 2 924,4 millió forint
2. Az önkormányzatok 2005. évi feladatmutatóról történt júliusi lemondásának és pótigényének egyenlege 1 607,6 millió forint

Ebből:

a) a július 31-ei lemondás összege:

-2 536,6 millió forint

b) a július 31-ei pótigénylés összege:

4 144,2 millió forint

3. Az önkormányzatok feladatmutatói alapján pótfelméréssel számolt és a törvény által felhasználható normatív hozzájárulás állami támogatással finanszírozott részeinek különbsége (szociális és gyermekjóléti alapszolgáltatási feladatok alcímnél) -7,5 millió forint

Az október 31-ei lemondás 1 983,5 millió forintjából 293,0 millió forint nem került – a költségvetési törvény 15. § (2) bekezdése szerint – átcsoportosításra és felhasználásra. Ezt az összeget a módosított előirányzat tartalmazza, a teljesítés összegében viszont nem szerepel.

2. Cím : Központosított előirányzatok

1-35. Alcímek

A helyi önkormányzatok által felhasználható központosított előirányzatok cím eredeti előirányzatának összege 94 450,3 millió forint volt. A Kormány év közben 1 430,6 millió forint – más címre történő – átcsoportosításáról döntött. Fejezeti hatáskörben további 3 249,0 millió forint átcsoportosítása történt meg, így a módosított előirányzat 89 770,7 millió forint lett. Az előirányzat 79 749,1 millió forint összegben teljesült, ezért 10 021,6 millió forint összegű maradvány keletkezett.

Mindezek tételenként:

- **Lakossági közműfejlesztés támogatására** az Országgyűlés által jóváhagyott eredeti előirányzat 1 800,0 millió forint volt, amely – a féléves teljesítésnél tapasztalt 180,1 millió forint összegű előirányzat túllépésre figyelemmel – a fejezeti hatáskörben (a lakossági víz- és csatornaszolgáltatás alcím terhére) végrehajtott átcsoportosítás eredményeként 235,0 millió forinttal emelkedett. Az éves teljesítés összege 3 134,7 millió forint lett, követve az elmúlt években tapasztalt felfutást a beruházásokban, valamint a még korábban nem eléggé bekorlátozott ÖKOTÁM-szerű konstrukciókban. A támogatás a 262/2004. (IX. 23.) Korm. rendelet alapján a magánszemélyek közműhálózati fejlesztéséhez jelentett hozzájárulást.

- **Lakossági víz- és csatornaszolgáltatás támogatására** a költségvetés 5 500,0 millió forintot biztosított. Év közben a belügyminiszter a pénzügyminiszterrel egyetértésben – a költségvetési törvényben kapott felhatalmazás alapján – 244,0 millió forint más jogcímekre történő átcsoportosítása, majd év végén az előirányzat 34,4 millió forinttal történő megemelése iránt intézkedett. Így az előirányzat 5 290,4 millió forintra módosult. A módosított előirányzat terhére azon önkormányzatok vehették igénybe a támogatást, ahol az állami és egyéb szolgáltatók által végzett lakossági közműves ivóvízellátás és szennyvízszolgáltatás ráfordításai magasak. A módosított előirányzat teljes összegét, 5 290,4 millió forintot felhasználták az érintett önkormányzatok.

- **Kompok, révek fenntartásának, felújításának** támogatására biztosított 220,0 millió forint összegű eredeti előirányzat év közben nem módosult. Az előirányzat a meglévő közforgalmú, közútpótló, folyami révek, kompok és az azokhoz szükséges parti létesítmények, kiszolgáló utak fenntartására szolgált. Az összegnek települési önkormányzatok közötti elosztásáról a Gazdasági és Közlekedési Minisztérium által vezetett Tárcaközi Bizottság döntött. Az érintett 55 önkormányzat a teljes előirányzatot felhasználta.

- **A határátkelőhelyek fenntartásának támogatása** címén jóváhagyott 100,0 millió forintból minden közúti határátkelőhelyet fenntartó települési önkormányzat részesült. 2005-ben 67 önkormányzat – a határforgalom arányában, illetve határátkelő helyenként minimum 20 000 forint összegben – kapott támogatást. Az előirányzat teljes mértékben felhasználásra került.

- **A helyi kisebbségi önkormányzatok működésének általános támogatása** címen jóváhagyott eredeti előirányzat 1 306,0 millió forint volt. Év közben a belügyminiszter és a pénzügyminiszter – a költségvetési törvényben kapott felhatalmazás alapján – 4,0 millió forint más jogcímre történő átcsoportosítása iránt intézkedett. Az első negyedév során 1 826, a második negyedévben 1 826, a harmadik negyedév során 1 823, az utolsó negyedévben 1 818 kisebbségi önkormányzat összesen 1 299,1 millió forint támogatásban részesült. 2004. évhez képest – az év végi adatokat összehasonlítva – országos szinten 9 kisebbségi önkormányzat szűnt meg.

- **Gyermek és ifjúsági feladatok** eredeti előirányzata 170,0 millió forint volt, amely év közben nem módosult. A 115 érintett önkormányzat az eredeti előirányzat teljes összegét felhasználta. A támogatási keret elosztásáról az Ifjúsági, Családügyi, Szociális és Esélyegyenlőségi Minisztérium által vezetett Tárcaközi Bizottság döntött. A támogatás az önkormányzatok részére ifjúsági referens és/vagy ifjúságsegítői feladatokat ellátó szakemberek foglalkoztatására, gyermek és/vagy ifjúsági feladatokról készítendő koncepció és cselekvési terv elkészítésére, gyermek és/vagy ifjúsági párbeszédrendszerek létrehozására/működtetésére, ifjúsági információs és tanácsadó szolgáltatás biztosítására adott lehetőséget.
- **Kiegészítő támogatás a nemzetiségi iskolák fenntartásához** jogcímen az Oktatási Minisztérium által kiírt – az előző évhez képest szigorúbb feltételeket tartalmazó – pályázat keretében 23 önkormányzat részesült kiegészítő támogatásban. A 340,0 millió forint eredeti előirányzatot teljes egészében felhasználták.
- **Könyvtári és közművelődési érdekeltségnövelő támogatás** esetében 755,0 millió forint eredeti előirányzat került megállapításra. Az előirányzat felhasználása a Nemzeti és Kulturális Örökség Minisztériuma által meghirdetett pályázat alapján történt. A könyvtári érdekeltségnövelő támogatást a települési és megyei könyvtárak 70%-ban állománygyarapításra, 30%-ban a műszaki berendezések gyarapítására használhatták fel. A városi és községi könyvtárak felzárkóztató pályázatából 265 önkormányzat, a községi és városi könyvtárak állománygyarapítási támogatásából 1 440 önkormányzat, a közművelődési érdekeltségnövelő többlettámogatásból 317 önkormányzat részesült támogatásban. Az eredeti előirányzat teljes összege felhasználásra került.
- **Helyi önkormányzatok hivatásos zenekari és énekkari támogatásának** eredeti előirányzata 1 060,0 millió forint volt, amely összeget az év során teljes egészében felhasználták a zenekarokat fenntartó önkormányzatok. Az előirányzataból 19 önkormányzat – az önkormányzati hozzájárulás arányában – jutott támogatáshoz, a Nemzeti és Kulturális Örökség Minisztériuma által meghirdetett pályázat keretében.
- **Helyi szervezési intézkedésekhez kapcsolódó többletkiadások támogatásának** eredeti előirányzata 13 541,3 millió forint volt. Az eredeti előirányzat mindösszesen 9 562,6 millió forinttal csökkent az alábbiak szerint:
 - = Kormány hatáskörben – az év során nyolc alkalommal – végrehajtott előirányzat átcsoportosítások eredményeként 5 860,6 millió forinttal,
 - = fejezeti hatáskörben a belügyminiszter és a pénzügyminiszter – a költségvetési törvényben kapott felhatalmazás alapján – további 3 702,0 millió forint összeg más jogcímekre történő átcsoportosítása iránt intézkedett.

Ennek megfelelően a módosított előirányzat 3 978,7 millió forint lett. Az önkormányzatok által – összesen négy ütemben – benyújtott pályázatok eredményeként – a Belügyminisztérium által vezetett Tárcaközi Bizottság döntését

követően – 4 178,4 millió forint került felhasználásra. Az elbírálás alapján 555 önkormányzat (3 765 főt érintően) részesült támogatásban.

- **A könyvvizsgálatra kötelezett helyi önkormányzatok támogatására** szolgáló 100,0 millió forint összegű előirányzat maradéktalanul felhasználásra került. A támogatásra 568 helyi önkormányzat volt jogosult, az önkormányzatonkénti részesedés egységesen 176 056 forint volt. A támogatás valamennyi könyvvizsgálatra kötelezett önkormányzatot megillette. Az erre vonatkozó pályázatot a belügyminiszter jelentette meg.
- A költségvetési törvény 2005. évben **a települési hulladék közszolgáltatás fejlesztéseinek támogatására** 1 500,0 millió forintot irányozott elő, amelyből a regionális fejlesztési tanácsok 1 438,6 millió forintot kötöttek le. 2005. évben 737,2 millió forint támogatás kifizetése történt meg az önkormányzatok és önkormányzati társulások részére. (A decentralizált helyi önkormányzati fejlesztési támogatási programok előirányzatai, valamint a vis maior tartalék felhasználásának részletes szabályairól szóló 27/2005. (II. 14.) Korm. rendelet értelmében a fennmaradó támogatási összegek kifizetésére 2006. június 30-ig van lehetőség.)
- Az „ART” **mozi hálózat fejlesztésének támogatására** az éves előirányzat 200,0 millió forint volt. A szakminisztérium által kiírt pályázat alapján a 200,0 millió forint összegű előirányzat teljes egészében felhasználásra került, amelynek keretében 23 önkormányzat 28 filmszínháza részesült támogatásban.
- **Az ózdi martinsalak felhasználása miatt kárt szenvedett lakóépületek tulajdonosainak** 2005. évi kártalanítását a 40/2003. (III. 27.) Korm. rendelet szabályozta. A 885,0 millió forint eredeti előirányzataból 883,7 millió forint került felhasználásra. Ez az összeg 24 településen 90 károsult számára jelentett segítséget.
- **A helyi önkormányzatok állatkerti támogatására** 420,0 millió forint állt rendelkezésre. A támogatásra 12 önkormányzat volt jogosult, amelyek az előirányzatot teljes egészében felhasználták.
- **A pincerendszerek, természetes partfalak és földcsuszamlások veszélyelhárítási munkálatainak támogatása** éves eredeti előirányzata 605,0 millió forint volt. E támogatásra 15 önkormányzat nyújtott be pályázatot. A pályázatok elbírálását követően az előirányzat teljes egészében felhasználásra került.
- **A 2004. évi jövedelem-differenciálódás mérséklésénél beszámítással érintett önkormányzatok támogatása** jogcím éves előirányzata 5 300,0 millió forint volt. A támogatásra jogosult 90 önkormányzat összesen 5 649,2 millió forint összegű támogatásban részesült. Az igények teljesítésével 349,2 millió forinttal teljesült túl az eredeti előirányzat.
- **Az önkormányzatok EU-s, valamint hazai fejlesztési pályázatainak saját forrás kiegészítésének támogatása** éves eredeti előirányzata 7 400,0 millió forint volt. Év

közben ez az összeg nem változott, így a módosított előirányzat megegyezik az eredeti előirányzattal. Az érintett önkormányzatokkal kötött támogatási szerződések alapján 2005. évben összesen 966,6 millió forint összegű EU-Önerő Alap támogatás kifizetésére került sor, amely 144 önkormányzati beruházást segített. A keret alacsony felhasználásának egyik oka az, hogy az igénylés benyújtásakor az uniós támogatási szerződés még nem került megkötésre, így a döntés formája csak ígérvény. A másik ok, hogy az uniós támogatási szerződéssel rendelkező önkormányzatok esetében kevés számla került benyújtásra, s a folyósítás az uniós támogatásokhoz igazodóan és teljesítményarányosan történik.

- **A többcélú kistérségi társulások megalakulásának ösztönzése és modellkísérletek támogatása** eredeti előirányzata 6 400,0 millió forint volt. A Kormány az év során három alkalommal, összesen 900,5 millió forinttal csökkentette az előirányzatot: a 2079/2005 (V. 5) Korm. határozattal (a hivatásos önkormányzati tűzoltók 2005. évi bérpolitikai támogatásának kiegészítésére létrehozott új 28. számú alcím), a 2158/2005. (VII. 27.) Korm. határozattal (a többcélú kistérségi társulások munkaszervezeteinek működési támogatása új 29. számú alcím), valamint a 2262/2005. (XI. 25.) Korm. határozattal (a többcélú kistérségi társulások közösségi busz beszerzésének 2005. évi támogatása). Az így rendelkezésre álló 5 499,5 millió forint módosított előirányzathoz 4 991,9 millió forint került felhasználásra: a pályázaton 76 többcélú kistérségi társulás részesült támogatásban; a költségvetési törvény alapján a modellkísérletek támogatásában 7 többcélú kistérségi társulás és a nyugat-dunántúli regionális modellkísérlet részesült. A módosított előirányzathoz a felhasználást követően 507,6 millió forint maradvány képződött.
- **Többcélú kistérségi társulások normatív működési támogatására** a költségvetés 9 000,0 millió forintot irányozott elő. A 108 többcélú kistérségi társulás igénylése alapján került sor a támogatás utalására. Év közben 2 társulás mondott le a neki járó teljes támogatási összegéről, ennek következtében az éves előirányzathoz 106 többcélú kistérségi társulás összesen 8 460,4 millió forint támogatásban részesült. Az év során e jogcímről két alkalommal (egyrészt a 2262/2005. (XI.25.) Korm. határozattal, másrészt a belügyminiszter és a pénzügyminiszter a költségvetési törvényben kapott felhatalmazás alapján tett intézkedése alapján) összesen 539,2 millió forint átcsoportosítása történt meg a többcélú kistérségi társulások közösségi busz beszerzésének 2005. évi támogatása javára. A módosított előirányzathoz a felhasználást követően 0,4 millió forint maradvány képződött.
- **A múzeumok szakmai támogatása** eredeti előirányzata 330,0 millió forint volt, amely megegyezik a teljesítéssel. A Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma pályázata alapján 19 önkormányzat részesült támogatásban.
- **Az ECDL számítógép-kezelői vizsga és a nyelvvizsga díjának visszafizetése** alcím eredeti előirányzata 500,0 millió forint volt. A belügyminiszter és a pénzügyminiszter – a költségvetési törvényben kapott felhatalmazás alapján –

379,0 millió forint más jogcímekre történő átcsoportosítása iránt intézkedett. A jogcímről az ECDL számítógép-kezelői vizsga díjának és a középfokú „C” típusú nyelvvizsgadíjának meghatározott mértéke volt támogatható. A módosított 121,0 millió forint előirányzat felhasználására az oktatási miniszter által kiírt pályázat alapján benyújtott igénybejelentések alapján 170 önkormányzat összesen 110,4 millió forint támogatásban részesült.

- **A Helyi közforgalmú közlekedés normatív támogatása** alcím eredeti előirányzata 14 840,0 millió forint volt. A gazdasági és közlekedési miniszter által kiírt pályázat keretében 114 önkormányzat részesült támogatásban és az előirányzat teljes összegben felhasználásra került.
- **A települési önkormányzati szilárd burkolatú belterületi közutak burkolatfelújításának támogatása** eredeti előirányzata 10 000,0 millió forint volt. A 2005. évi költségvetési törvény 46. § (1) bekezdés 4. pontja szerint a támogatásnál 2005. évben a teljesülés külön szabályozott módosítás nélkül is 30 %-kal eltérhetett a régiókénti előirányzattól. Emellett a költségvetési törvény 5. sz. mellékletének 24. pontja szerint 2006. évre a régiókénti – 2005. évi – előirányzat 50 %-ára kötelezettséget lehetett vállalni. Ennek megfelelően a regionális fejlesztési tanácsok 2005. évre 12 714,5 millió forintot kötöttek le döntéssel. 2005. évben 6 155,0 millió forint támogatás kifizetése történt meg. (A decentralizált helyi önkormányzati fejlesztési támogatási programok előirányzatai, valamint a vis maior tartalék felhasználásának részletes szabályairól szóló 27/2005. (II. 14.) Korm. rendelet értelmében a fennmaradó támogatási összegek kifizetésére 2006. június 30-ig van lehetőség. A 2006. évre döntéssel lekötött összeg 4 393,6 millió forint volt.)
- **Fővárosi kerületek belterületi útjainak szilárd burkolattal való ellátása** alcím éves előirányzata 2 500,0 millió forint volt, amelyből 1 700,0 millió forint a fővárosi kerületek burkolatlan útállományának kerületi hosszúsága arányában járt. A támogatás a burkolatlan utak szilárd burkolattal való ellátását, a csapadékvíz elvezetését, valamint a burkolás közvetlen előfeltételül szolgáló mellékgyűjtő és főgyűjtő csatornaszakaszok megépítését célozta. Emellett az előirányzattól 800,0 millió forint a fővárosi kerületek burkolatlan útjainak egyesített rendszerű közcsatornával való ellátását szolgálja. A támogatás folyósítása négy egyenlő részletben történt. A támogatásból 20 fővárosi kerület részesült, mellyel az előirányzat felhasználása maradéktalanul teljesült.
- **Az érettségi és szakmai vizsgák lebonyolításának támogatása** alcím eredeti előirányzata 1 278,0 millió forint volt. A két vizsgafajta lebonyolításához 186 önkormányzat összesen 1 277,5 millió forint összegű támogatásban részesült.
- **Kiegészítő támogatás helyi önkormányzatok bérkiadásaihoz** támogatás eredeti előirányzata 8 400,0 millió forint volt. Év közben ez az összeg nem változott. Az önkormányzatok az általuk fenntartott költségvetési szerveknél foglalkoztatott

közalkalmazottak 2003. évi tényleges személyi juttatásainak arányában részesültek e támogatásból, összesen 8 399,8 millió forint összegben.

- **A hivatásos önkormányzati tűzoltók 2005. évi bérpolitikai támogatásának kiegészítésére** a Kormány a 2079/2005. (V.5.) számú határozatával – új 28. alcímként – 745,9 millió forint összegű előirányzatot hozott létre. Az év során e támogatást az érintett 112 önkormányzat maradéktalanul felhasználta.
- **A többcélú kistérségi társulások munkaszervezeteinek működési támogatására** a Kormány a 2158/2005. (VII.27.) számú határozatával – új 29. alcímként – 100,0 millió forint összegű előirányzatot hozott létre. Az év során ebből az előirányzatból 64 többcélú kistérségi társulás 98,0 millió forint összegű támogatásban részesült.
- A 2005. évben gyakran jelentkező, elsősorban heves esőzések okozta károk helyreállítása érdekében a **belterületi csapadékvíz elvezető rendszerek karbantartására szervezett közhasznú munkavégzéshez szükséges saját forrás kiegészítésének támogatására** a Kormány a 2177/2005. (VIII. 26.) számú határozatával – új alcímként – 150,0 millió forint összegű előirányzatot biztosított. A belügyminiszter és a pénzügyminiszter – a költségvetési törvényben kapott felhatalmazás alapján – év végén 34,4 millió forint más alcímre (Lakossági víz- és csatornaszolgáltatás alcím) történő átcsoportosítása iránt intézkedett, így a módosított előirányzat 115,6 millió forintra változott. Az év második felében 396 önkormányzat összesen 32,9 millió forint összegben részesült támogatásban. Mindez azt jelenti, hogy az önkormányzatok – jellemzően kistelepülések – a rendelkezésre álló idő alatt relatíve aktívan pályáztak. A támogatási keret alacsony kihasználtságának oka az is, hogy a belvízelvezetésre szervezett közmunkaprogram esetében a saját forrás arányát többnyire a legalacsonyabb mértékben (10%-ban) határozták meg a megyei munkaügyi központok.
- A Kormány a **hivatásos önkormányzati tűzoltóságok technikai eszközeinek belvízi, árvízi védekezés miatt szükséges – veszélyeztetettséget figyelembe vevő – pótlására, javítására szolgáló támogatásra** 180,0 millió forintot biztosított – új 31. jogcím létrehozásával – az 1088/2005. (IX. 9.) határozatával. Az önkormányzatok az eszközbeszerzésekhez pályázati úton nyerhették el a támogatási összeget. A BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság által elbírált pályázatok alapján 42 önkormányzat részesült támogatásban, és az előirányzat teljes összege felhasználásra került.
- **A helyi önkormányzatok és a többcélú kistérségi társulások 2005. szeptember 1-jei keresetemeléséhez biztosítandó hozzájáruláshoz** a 2200/2005. (IX. 28.) Korm. határozat teremtette meg a 3 000,0 millió forint összegű előirányzatot. A támogatás folyósítására, felhasználására és elszámolására vonatkozó szabályokat a 205/2005. (IX.28.) Korm. rendelet tartalmazta. Az előirányzatból 2964 önkormányzat összesen 2 999,6 millió forint támogatásban részesült.

- **A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény bevezetéséhez és alkalmazásához biztosítandó hozzájárulás** alcímet a Kormány 2235/2005. (X.28) határozatával hozta létre, 500,0 millió forint előirányzatot biztosítva. Az előirányzat felhasználására vonatkozó szabályokat a 241/2005. (X. 28.) Korm. rendelet rögzítette. A rendelet alapján 3 187 önkormányzat részére a támogatást két egyenlő részletben kellett folyósítani: az első részletet 2005. december 15-éig, a második részletet 2006. február 28-áig. A Korm. határozattal eredetileg biztosított 500 millió forintos előirányzatról került kifizetésre a támogatás első üteme. A belügyminiszter és a pénzügyminiszter a költségvetési törvényben kapott felhatalmazás alapján további – az önkormányzatokat 2006. évre megillető támogatási összegéhez a Helyi szervezési intézkedésekhez kapcsolódó többletkiadások támogatása jogcím terhére – 496,0 millió forint átcsoportosítása iránt intézkedett. Az így rendelkezésre álló 996,0 millió forint összegű módosított előirányzat 995,3 millió forint összegben került felhasználásra.

- **A lakótelepi részönkormányzatok megerősítése és támogatása** érdekében a Kormány a 2251/2005. (XI. 11) határozatában döntött új alcím létrehozásáról és a szükséges 600,0 millió forint összegű előirányzat átcsoportosításáról. E jogcímen 33 önkormányzat összesen 583,2 millió forint összegű támogatásban részesült, így az előirányzaton 16,8 millió forint összegű maradvány keletkezett.

- **A többcélú kistérségi társulások közösségi busz beszerzésének 2005. évi támogatására** a Kormány a 2262/2005. (XI.25.) határozatával új 35. alcímet hozott létre, 325,8 millió forint összegű előirányzattal. A belügyminiszter és a pénzügyminiszter a költségvetési törvényben kapott felhatalmazás alapján – átcsoportosítás útján – további 617,0 millió forinttal emelte meg az előirányzatot. A benyújtott pályázatok alapján 41 többcélú kistérségi társulás összesen 939,9 millió forint támogatásban részesült. A módosított előirányzatról a tényleges felhasználást követően 4,9 millió forint maradvány keletkezett.

A helyi önkormányzatok által 2005. évben felhasználható központosított előirányzatok eredeti és módosított előirányzatát, illetve a teljesítés összegét a törvény *4. számú melléklete* tartalmazza.

3. Cím : A helyi önkormányzatok működőképességének megőrzését szolgáló kiegészítő támogatások

1-3. Alcímek

A helyi önkormányzatok működőképességének megőrzését szolgáló kiegészítő támogatások alcím 2005. évi eredeti előirányzata 13 470,0 millió forint volt. A módosított előirányzat 20 998,0 millió forint, a teljesítés 20 920,8 millió forint lett.

Az önhibájukon kívül hátrányos helyzetben lévő helyi önkormányzatok támogatása

Ezen az alcímen a költségvetési törvény 12 000,0 millió forint összegű eredeti előirányzatot tartalmazott. Az év során az előirányzat az önkormányzatok normatív hozzájárulásaiból és támogatásaiból lemondással felszabaduló összegek valamint az intézményátadáskor az Oktatási Minisztérium részére át nem csoportosítható rész (2,4 millió forint) fejezeti hatáskörben történő átcsoportosításai eredményeként 17 528,0 millió forintra módosult, mely összeg megegyezik a teljesítéssel.

Az igénybevétel konkrét feltételeit a Pénzügyminisztérium által kiadott „Az önhibájukon kívül hátrányos helyzetben lévő helyi önkormányzatok kiegészítő támogatásának igénybevételéhez a Magyar Köztársaság 2005. évi költségvetéséről szóló 2004. évi CXXXV. törvény 6. számú melléklet 1. pontja alapján” című módszertani útmutató tartalmazza.

A költségvetési törvényben foglaltaknak megfelelően 2005-ben is kérhettek előleget e támogatásra az önkormányzatok pénzellátási, likviditási problémáik megoldására, amely – a törvény szerint – nem lehetett több mint az önkormányzat részére 2004. évben folyósított kiegészítő támogatás összegének 70%-a. Azon önkormányzatok is igényelhetek előleget, amelyek a tárgyévet megelőző évben nem részesültek támogatásban. Ez esetben az előleg összege nem lehetett több mint az önkormányzat költségvetési rendeletében meghatározott működési célú hitel összegének 60%-a. Előleg igénylésének lehetőségével 2005-ben 615 önkormányzat élt, 7375,0 millió forint összegben.

A két alkalommal igényelhető támogatás első ütemében 1 160 önkormányzat több mint 21,0 milliárd forint összegben nyújtott be igénylést, amelyből 1095 önkormányzat részesült 16 030,2 millió forint támogatásban; második ütemében 200 önkormányzat mintegy 2,5 milliárd forint összegben nyújtott be igénylést, amelyből 179 önkormányzat részesült 1 519,5 millió forint összegű támogatásban. (Befolyásolta a teljesítés alakulását, hogy egy önkormányzat lemondott a számára első ütemben megítélt támogatás egy részéről, 21,7 millió forintról.)

A második ütemben támogatást elnyerő 179 önkormányzat közül 124 már az első ütemben is támogatásban részesült, így e támogatás 2005. évben 1150 önkormányzat gazdálkodási egyensúlyának megőrzését segítette.

Tartósan fizetésképtelen helyzetbe került helyi önkormányzatok támogatása

A helyi önkormányzatok adósságrendezési eljárásáról szóló 1996. évi XXV. törvény hatálybalépését követően néhány önkormányzat – kellően át nem gondolt gazdálkodása során felhalmozott kötelezettségei miatt – megindította az adósságrendezési eljárást. Az adósságrendezési eljárásról szóló törvény, valamint a 95/1996. (VII. 4.) számú kormányrendelet megteremtette annak lehetőségét, hogy az adósságrendezés alatt lévő önkormányzatok működési célú támogatást, továbbá a pénzügyi gondnok díjának megtérítését igényelhessék a központi költségvetésből.

E jogszabályokban előírt feltételeknek megfelelően benyújtott igénye alapján Dunafalva község a működésére 11,5 millió forint összegű támogatásban részesült. A Forró község ellen folyó adósságrendezési eljárás lezárását követően a pénzügyi gondnok tevékenységének díjazásáról döntött a bíróság. E döntés alapján Forró községet 1,3 millió forint támogatás illette meg 2005. évben.

A tartósan fizetéseképtelen helyzetbe került helyi önkormányzatok támogatásának 2005. évi eredeti előirányzata 270,0 millió forint volt, mely fejezeti átcsoportosítást (200,0 millió forint vis maior tartalékra) követően módosult 70,0 millió forintra. Az ismertetett támogatások eredményeként a teljesítés 12,8 millió forint lett.

Működéseképtelen önkormányzatok egyéb támogatása

A működéseképtelen önkormányzatok egyéb támogatása címen jóváhagyott 1 200 millió forint az önkormányzatok egyedi, nem tipizálható – és e miatt az “önhiki” keretében nem kezelhető – működési problémáinak rendezésére szolgált. A támogatásról való döntési jogkör a költségvetési törvény felhatalmazása alapján a belügyminisztert illeti meg. Szintén a költségvetési törvény biztosít lehetőséget átcsoportosításokra, melyek eredményeként a normatív támogatások és hozzájárulások lemondásából egy alkalommal 900,0 millió forinttal, a központosított előirányzatokból két alkalommal összesen 1 600,0 millió forinttal emelkedett ezen előirányzat összege. Év végén a belügyminiszter és a pénzügyminiszter – a költségvetési törvényben kapott felhatalmazás alapján – egy alkalommal 300,0 millió forint más jogcímre történő átcsoportosítása iránt intézkedett. Az így kialakult módosított előirányzat 3 400,0 millió forint lett. Ezen előirányzatra 972 önkormányzat nyújtotta be igényét, amelyből 912 önkormányzat összesen 3 380,0 millió forint támogatásban részesült. Az 20,0 millió forint összegű maradvány az önkormányzatok által december hónapban visszafizetett, valamint a korábban visszatérítendő támogatásként kapott összegekből adódik.

4. Cím : Helyi önkormányzatok színházi támogatása

1-5. Alcímek

A költségvetési törvény alapján a helyi önkormányzatok 2005. évi színházi támogatása alcím eredeti előirányzata 11 332,7 millió forint, mely megegyezik a módosított előirányzattal. Ezen összeg teljes egészében felhasználásra került a helyi önkormányzatok színházi támogatásáról szóló 3/2005. (I.28.) NKÖM rendeletben meghatározott feltételek szerint.

- ***Épületműködtetési hozzájárulás*** címen 7 755,2 millió forint felhasználása 23 önkormányzat 35 színházának működtetését segítette.

- **Művészeti tevékenység kiadásaihoz való hozzájárulás** (amelyet pályázat útján szerezhettek meg a színházat fenntartó önkormányzatok) 2 202,2 millió forint összegben 23 önkormányzat (35 színházának) színházművészeti munkáját segítette.
- **Bábszínházak működtetési hozzájárulás** alcímen 160,7 millió forint összegű támogatás 11 önkormányzat bábszínházának működtetéséhez járult hozzá.
- **A bábszínházak művészeti tevékenységének támogatására** 2005. évben 11 önkormányzat összesen 226,6 millió forintot használt fel. Ezen önkormányzatok a bábszínház működtetési támogatása mellett részesültek ezen a címen is a központi forrásból.
- **Színházak pályázati támogatásának** teljesítése összesen 988,0 millió forint volt, amelyből a szabadtéri színházak (15 önkormányzat) 345,0 millió forint, a nemzetiségi színházak (4 önkormányzat) 111,0 millió forint, a színházi vállalkozások, alternatív színházi műhelyek (22 önkormányzat) 145,0 millió forint, az alternatív tánc- és mozgásszínházi műhelyek (5 önkormányzat) 67,0 millió forint, a Fővárosi Önkormányzat kiemelt alternatív színházi műhelye 200,0 millió forint, és kiemelt alternatív tánc- és mozgásszínházi műhelyek (2 önkormányzat) 120,0 millió forint összegű támogatásban részesültek.

A helyi önkormányzatok színházi támogatása 2005. évi eredeti és módosított előirányzatát, illetve a teljesítés összegét a törvény 5. számú melléklete tartalmazza.

5. Cím : Normatív kötött felhasználású támogatások

1-5. Alcímek

A költségvetési törvény értelmében a normatív kötött felhasználású támogatások alcímei közül a III. Helyi önkormányzati hivatásos tűzoltóságok támogatásának és a IV. Lakossági települési folyékony hulladék ártalmatlanítás támogatásának forrása teljes egészében átengedett személyi jövedelemadó, a többi támogatás forrása 100%-ban állami támogatás. A helyi önkormányzatokat megillető normatív kötött felhasználású támogatás (**az állami támogatás rész**) eredeti előirányzata 119 161,8 millió forint volt, mely az év során 116 171,8 millió forintra módosult a következők szerint:

1. Az önkormányzatok 2005. évi feladatmutatóiról történt április 30-ai lemondás összege:	-2 988,4 millió forint
2. a nem helyi önkormányzat részére történt évközi feladat átadások miatti előirányzat csökkenés:	-1,7 millió forint
3. önkormányzati körön kívülről származó feladatok átvétele:	0,1 millió forint

A 2005. évi teljesítés 117 156,2 millió forint, mely összeget a módosított előirányzathoz képest a következő tényezők alakították:

1. az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény 64. § (4) bekezdése alapján, a 17/2005. (V. 6.) PM-BM együttes rendeletben jóváhagyott kiegészítő felmérés eredményeként 35,8 millió forint
2. Az önkormányzatok 2005. évi feladatmutatóról történt júliusi lemondásának és pótigényének egyenlege 170,4 millió forint

Ebből:

a) a július 31-ei lemondás összege:
-49,4 millió forint

b) a július 31-ei pótigénylés összege:
219,8 millió forint

Az október 31-ei lemondás 26,9 millió forintos összegét – mivel ebből átcsoportosítás nem történt – a módosított előirányzat tartalmazza, a teljesítés összegében viszont nem szerepel. A teljesítés 117 156,2 millió forintos összege – a fenti tényezők mellett – az egyes jövedelempótló támogatások, valamint az önkormányzat által szervezett közcélú foglalkoztatás támogatása jogcímek automatikus felhasználása egyenlegeként alakult ki.

A helyi önkormányzatok által igénybe vehető 2005. évi normatív, kötött felhasználású támogatások eredeti és módosított előirányzatát, illetve a teljesítés összegét a törvény 1. számú mellékletével összhangban a 3. sz. *melléklet* tartalmazza.

A **kiegészítő támogatás egyes közoktatási feladatok ellátáshoz** elnevezésű alcím támogatásainak költségvetési törvény szerinti eredeti előirányzata 18 113,6 millió forint volt. A feladatmutatókról történt lemondások, az önkormányzati körön kívülről származó feladatátvétel, továbbá az önkormányzati körön kívülre történő feladatátadások együttesen az eredeti előirányzatot 15 125,6 millió forintra módosították, a teljesítés 15 312,2 millió forint lett.

Az **egyes szociális feladatok kiegészítő támogatásai** alcímnek az **egyes jövedelempótló támogatások kiegészítése** elnevezésű jogcímcsoportjánál a 85 085,7 millió forint összegű eredeti előirányzat – mely év közben nem módosult – 86 598,3 millió forintra teljesült. Ez az összeg

- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény alapján rendszeres gyermekvédelmi támogatásra,
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény alapján rendszeres szociális segélyre, időskorúak járadékára, ápolási díjra,

adósságcsökkentési támogatásra, normatív lakásfenntartási támogatásra, valamint az ápolási díj után járó nyugdíj-biztosítási járulékra a települések által történt kifizetések 90%-ának fedezetére szolgált. Igénybevétele az önkormányzatok által havonta kifizetett összegek 90%-a alapján, a hajléktalan személyek rendszeres szociális segélye és az időskorúak járadéka, továbbá a bentlakásos szociális intézményben lakó és időskorúak járadékában részesülő személyek esetében a részükre kifizetett ellátások 100%-a alapján történt. Megillette továbbá a támogatás az önkormányzatokat az 1945 és 1963 között törvénysértő módon elítélteknek, az 1956-os forradalommal és szabadságharcral összefüggésben elítélteknek, valamint a korábbi nyugdíjcsökkentés megszüntetéséről, továbbá az egyes személyes szabadságot korlátozó intézkedések hatálya alatt állt személyek társadalombiztosítási és munkajogi helyzetének rendezéséről szóló 93/1990. (XI. 21.) Korm. rendelet alapján a személyes szabadság korlátozása miatti kárpótlásban részesülőknél kifizetett összegek 100%-a.

Az egyes szociális feladatok kiegészítő támogatásai alcímnek az **önkormányzatok által szervezett közcélú foglalkoztatás támogatása** jogcímcsoportra jóváhagyott 15 120,0 millió forint eredeti előirányzatából – mely év közben nem módosult – a teljesítés összege 14 412,5 millió forint. A támogatást a települési önkormányzatok az általuk szervezett közcélú munka keretében foglalkoztatottak után igényelhetik. A támogatás összege mindazokra a napokra, amelyekre a munkaadót a foglalkoztatással kapcsolatban kifizetési kötelezettség terheli, foglalkoztatottanként 3 700 forint volt. Az önkormányzat által szervezett közcélú foglalkoztatás 2005. évi előirányzatának módosítási rendjéről, valamint az egyes lakáscélú kölcsönökből eredő adósságok rendezéséről szóló 11/2005. (I.26.) Korm. rendelet módosításáról szóló 83/2005. (IV.28.) Korm. rendelet alapján az I. félévi foglalkoztatási adatok figyelembe vételével módosított előirányzat került megállapításra. A támogatás éves előirányzata településenként 1 millió forint alapösszegeből, valamint a rendszeres szociális segélyben részesültek és közcélú munka keretében foglalkoztatottak száma alapján számított kiegészítésből állt. Azon önkormányzatok esetében, ahol az I. félévi felhasználás nem érte el az előirányzat időarányos részét, augusztus 1-jével új előirányzat került megállapításra, az időarányosan fel nem használt támogatás kétszeresének az eredeti előirányzathoz történő levonásával. Amennyiben a második félévre meghatározott módosított előirányzat kevésnek bizonyult, a kormányrendelet az önkormányzat számára – az első félévben fel nem használt keretből képzett belső tartalék terhére - többletigénylési lehetőséget biztosított augusztus, szeptember és október hónapokban. Számos önkormányzat élt ezzel. Az előirányzathoz az év végi elszámolás után 707,5 millió forint összegű maradvány keletkezett. Ennek alapvető oka, hogy minden helyi önkormányzatot megillet a már említett 1,0 millió forintos támogatási keretösszeg, azonban ezt mintegy 260 önkormányzat nem használta fel a közcélú foglalkoztatás megszervezésére. A 2006. évi szabályozás rugalmassá tételével ez az anomália kiküszöbölésre került.

6. cím: Címzett és céltámogatások

A helyi önkormányzatok felhalmozási és tőke jellegű kiadásainak támogatására az Országgyűlés 2005. évre 63.755,0 millió forintot hagyott jóvá.

Az előirányzatot növelő tényezők:

– 2004. évben le nem kötött előirányzat maradvány	683,1 millió forint
– az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény (továbbiakban: Áht.) 101. § (5) bekezdésében foglaltak alapján végrehajtott évközi előirányzat-emelés fejezeti hatáskörben	1 277,9 millió forint
– a korábbi évek előirányzat maradványából felhasznált összeg	30 092,9 millió forint.

Az előzőek alapján a címzett és céltámogatások módosított előirányzata 2005. évben 95 808,9 millió forint, amelyhez összesen 68 033,4 millió forint pénzforgalmi teljesítés kapcsolódott.

A **folyamatban lévő** beruházások támogatására a tárgyévi eredeti előirányzat 89,9%-a, 57 331,0 millió forint állt rendelkezésre.

Az **újonnan indítható címzett és céltámogatásokra** összesen 7 097,1 millió forint állt rendelkezésre, a következők szerint

– a tárgyévi előirányzat és a folyamatban lévő beruházásokra lekötött előirányzat közötti szabad előirányzat	6 414,0 millió forint
– az előző év döntéssel le nem kötött előirányzat-maradványa	683,1 millió forint.

2005. év első félévében összesen 6 856,9 millió forint címzett és céltámogatás felhasználásáról született döntés, melyből az új induló címzett támogatások tárgyévi üteme 4 484,5 millió forint.

A tárgyév június 30-ig lemondással, visszafizetéssel felszabaduló címzett és céltámogatás 1 568,3 millió forintos összege nyújtott fedezetet a folyamatban lévő címzett támogatással megvalósuló beruházások 119,9 millió forintos többlettámogatására és a tárgyév második felében újabb összesen 2 875,9 millió forint összegű céltámogatás odaítéléséhez, melyből a 2005. évi előirányzat 1 035,6 millió forint. Így összesen 161 új önkormányzati beruházás indítása vált lehetővé a címzett- és céltámogatások segítségével.

A támogatás 2005. évi előirányzatainak és pénzforgalmi teljesítésének alakulását a 6. számú melléklet tartalmazza.

Címzett támogatás

A 2005. évre benyújtott 82 igény közül 78 beruházás megvalósításáról született döntés. Ezen beruházások költsége összesen 58 634,7 millió forint, a támogatás összege 46 531,3 millió forint (79,4%). A jóváhagyott támogatásból a 2005. évi ütem 4 484,5 millió forint. A helyi önkormányzatok e beruházások megvalósításához 12 103,4 millió forint saját forrást biztosítottak, ami a beruházási összköltség 20,6%-át teszi ki.

A címzett támogatások közül 20 a vízgazdálkodás, 8 az egészségügyi ellátás, 3 a szociális ellátás, 33 az oktatás, 14 a kulturális feladatok és szolgáltatások magasabb színvonalon történő ellátását segíti.

A 2005. évi új induló címzett támogatások

Megnevezés	Beruházások száma	2005. évi címzett támogatás összege millió forintban	2005. évi támogatás megoszlása %-ban	Összes címzett támogatás millió forintban
Vízgazdálkodás	20	1.390,5	31,0	14 427,839
Egészségügyi ellátás	8	689,1	15,4	7 150,196
Szociális ellátás	3	167,2	3,7	1 734,460
Oktatás	33	1.608,3	35,9	16 688,089
Kultúra	14	629,4	14,0	6 530,685
Összesen:	78	4.484,5	100,0	46 531,269

Céltámogatás

A támogatások elbírálásáról és odaítélésükről a regionális fejlesztési tanácsok döntöttek. A támogatási forrás közöttük történt elosztását a Magyar Köztársaság 2005. évi költségvetéséről szóló CXXXV. törvény 19. számú melléklete tartalmazza.

A 2005. évre 161 igénybejelentés érkezett, ezek költsége 56 749,6 millió forint, a hozzá kapcsolódó támogatási igény 29 893,4 millió forint volt. Az év első felében a beérkezett igénybejelentések közül 56 önkormányzati beruházás részesült céltámogatásban. Régióként a tanácsok a Regionális Egészségügyi Tanács és a Területi Vízgazdálkodási Tanács szakmai javaslatainak figyelembe vételével hozták meg döntéseiket.

A hét regionális fejlesztési tanács döntési hatáskörébe utalt 2 500,0 millió forint céltámogatási lehetőségből az év első felében 2 372,4 millió forint felhasználásáról döntöttek a tanácsok. A 2005. évi előirányzatból még fennmaradó 127,6 millió forintos összegről az év második felében az újabb céltámogatások odaítélésével együtt döntött a Nyugat-Dunántúli Regionális Fejlesztési Tanács.

Az első körben jóváhagyott céltámogatással megvalósuló beruházások összköltsége 13 043,7 millió forint, ezekhez a megítélt összes céltámogatás 6 661,7 millió forint, melyből az első évre a már előzőekben említett 2 372,4 millió forint összeget

ütemeztek. Az önkormányzatok a jóváhagyott támogatások összköltségét összességében átlagosan 49% saját forrással egészítik ki.

A tárgyévi igények kielégítésének rendjét a helyi önkormányzatok címzett és céltámogatási rendszeréről szóló 1992. évi LXXXIX. törvény (továbbiakban. Cct.) 8. § (3) bekezdése szabályozza.

Az éves céltámogatási lehetőség az új támogatási célok között az alábbi arányban oszlik meg

- a.) a működő kórházak és szakrendelők gép- műszer beszerzéseire legfeljebb 20 %,
- b.) a szennyvízelvezetés és tisztításra legalább 80 %.

A 2005. évi új induló céltámogatások

Megnevezés	Beruházások száma	2005. évi cél-támogatás összege millió forintban	2005. évi támogatás célonként, %-ban	Összes céltámogatás millió forintban
Kórházak és szakrendelők Gép- műszer beszerzései	25	474,0	20	474,0
Szennyvízelvezetés és Tisztítás	31	1.898,4	80	6 187,7
Összesen:	56	2.372,4	100	6 661,7

A Cct. törvény 9. § (2) bekezdés szerint a tárgyév június 30-ig lemondással, visszafizetéssel és elvonással felszabaduló forrást a tárgyévi előirányzatból ki nem elégíthető, de a feltételeknek megfelelő – szennyvízelvezetés és tisztítás, valamint egészségügyi gép-műszer beszerzés beruházási célra benyújtott céltámogatási igények kielégítésére is fordítható.

A Cct. 9. § (3) bekezdése szerint a regionális fejlesztési tanácsok előzőekben felsorolt célra kiegészítő jegyzéket tettek közzé. A kiegészítő jegyzék forrásának régiók közötti elosztására a régiókkal történt egyeztetés követően az Országos Területfejlesztési Hivatal elnöke jogosult, a helyi önkormányzatok címzett és céltámogatása részletes szabályairól szóló 19/2005. (II. 11.) Korm. rendelet 11. § (5) bekezdése alapján. A Hivatal a keret elosztásánál figyelembe vette, hogy a régiók a lemondások arányában részesüljenek a forrásból, vagyis a lemondás lehetőleg ugyanabban a régióban kerüljön újra felhasználásra. Tekintettel a beruházási igényekre, a tárgyalások eredményeképpen a Közép-Dunántúli régió kivételével – ahol az igényekhez képest csekély összegű lemondás állt rendelkezésre – a többi régióban sikerült úgy meghatározni a kiegészítő keret nagyságát, hogy legalább egy beruházás támogatható legyen.

A tárgyév második felében a kiegészítő jegyzék szerint a tanácsok 27 beruházást fogadtak el. Ezek közül egy - 40 millió forint összegű - a kórházak és szakrendelők gép- műszer beszerzését, 26 pedig a szennyvízelvezetés és tisztítást szolgáló beruházás volt.

A második körben odaítélt céltámogatással megvalósuló beruházás összes bekerülési költsége 5 514,8 millió forint, ebből a teljes időszakra a céltámogatás 2 875,9 millió forint volt. A tárgyévre az összes támogatás 36%-át (1 035,6 millió forintot) ítélték meg.

A 2005. évi új induló céltámogatások (kiegészítő jegyzék)

Megnevezés	Beruházások száma	2005. évi céltámogatás összege millió forintban	2005. évi összes támogatás %-ban	Összes céltámogatás millió forintban
Kórházak és szakrendelők Gép- műszer beszerzései	1	40,0	4	40,0
Szennyvízelvezetés és Tisztítás	26	995,6	96	2 835,9
Összesen:	27	1 035,6	100	2 875,9

Összességében tehát 9 537,6 millió forint összegű új céltámogatásról született döntés, melyből 2005-ben 3 408,0 millió forint előirányzatot kötöttek le. Mindezek ágazati-szakmai szerkezetét az alábbi táblázat mutatja be.

A 2005. évi összes új induló céltámogatás

Megnevezés	Beruházások száma	2005. évi céltámogatás összege millió forintban	2005. évi összes támogatás %-ban	Összes céltámogatás millió forintban
Kórházak és szakrendelők Gép- műszer beszerzései	26	514,0	15	514,0
Szennyvízelvezetés és Tisztítás	57	2 894,0	85	9 023,6
Összesen:	83	3 408,0	100	9 537,6

7. cím: A helyi önkormányzatok fejlesztési és vis maior feladatainak támogatása

A Magyar Köztársaság 2005. évi költségvetéséről szóló 2004. évi CXXXV. törvény 15. § (1) bekezdés *d)* pontja felhasználási kööttséggel járó állami támogatást állapít meg a helyi önkormányzatok fejlesztési és vis maior feladataira.

Az előirányzat a területi kiegyenlítést szolgáló fejlesztési célú támogatás és a céljellegű decentralizált támogatás – amelynek része a decentralizált vis maior támogatás is – előirányzatának a 2005. évi költségvetési törvényben történt összevonásából jött létre.

A Magyar Köztársaság 2005. évi költségvetéséről szóló 2004. évi CXXXV. törvény 15. § (1) bekezdés *d)* pont, *da)* és *db)* alpontja alapján az előirányzat

- 63%-ának 30%-a az egy főre jutó bruttó hazai termék megyénkénti mértéke, 70%-a a külön jogszabályban meghatározott területfejlesztési szempontból kedvezményezett térségek lakónépessége alapján, a területfejlesztési támogatások és a decentralizáció elveiről, a kedvezményezett térségek besorolásának feltételrendszeréről szóló 24/2001. (IV. 20.) OGY határozatban foglalt módszertan szerint,
- 37%-a a helyi önkormányzatok címzett és céltámogatási rendszeréről szóló 1992. évi LXXXIX. törvény 1/A. § (3) bekezdésének *a)* pontjára vonatkozó megosztási szabályok alapján (ez utóbbi lényege, hogy az éves előirányzat 40%-a a megye, illetve a főváros előző évi január 1-jei lakosság száma, további 40%-a az érintett megyében, illetve a fővárosban a helyi önkormányzatokat a költségvetési törvény alapján a tárgyévben a lakóhely szerint megillető személyi jövedelemadónak az országos átlagtól való elmaradása, 20%-a pedig a helyi önkormányzatok előző év augusztus 31-ei száma arányában illette meg a megyéket , illetve a fővárost.)

került elosztásra.

A helyi önkormányzatok címzett és céltámogatási rendszeréről szóló 1992. évi LXXXIX. törvény 1/A. § (3) bekezdésének *a)* pontja alapján megosztott keret tartalmazza a decentralizált vis maior feladatokra fordítható összeget is.

Az előirányzat a megyei területfejlesztési tanácsokat és a Fővárosi Önkormányzatot illeti meg. Régiókénti összegét a Magyar Köztársaság 2005. évi költségvetéséről szóló 2004. évi CXXXV. törvény 19. számú melléklete, míg a megyénkénti keret - költségvetési törvényben meghatározott módszer szerinti - felosztását a 27/2005. (II. 14.) Korm. rendelet 1. és 2. számú melléklete tartalmazza.

Összességében a helyi önkormányzatok fejlesztési és vis maior feladatainak támogatása a következőképpen alakult

- 2005. évi eredeti előirányzat 16 873,0 millió forint,
- a korábbi években felhasznált támogatásból történt 1 032,6 millió forint összegű visszafizetés és

- az előző évek 10 679,2 forint maradványból történt 8 438,4 millió forint felhasználása együttesen módosították a tárgyévi előirányzatot 26 344,0 millió forintra,
- a 2005. évi összes – a maradványt és a tárgyévi előirányzatot egyaránt terhelő – teljesítés összege 22 872,4 millió forint.

a) A területi kiegyenlítést szolgáló beruházások és területi kötöttség nélküli, felhalmozási és felújítási feladatok támogatására fordítható keret

- 2005. évi eredeti előirányzata 15 624,4 millió forint,
- a korábbi években felhasznált támogatásból történt 1 032,5 millió forint összegű visszafizetés és
- az előző évek 11 711,8 millió forint maradványból történt 8 438,4 millió forint felhasználása együttesen módosították a tárgyévi előirányzatot, így a módosított előirányzat 25 095,3 millió forint,
- a 2005. évi összes – a maradványt és a tárgyévi előirányzatot egyaránt terhelő – teljesítés összege 21 702,2 millió forint.

A keretből a megyei területfejlesztési tanácsok által kiírt pályázati célokra lehetett támogatást igényelni.

aa A területi kiegyenlítést szolgáló beruházások támogatására felhasználható keret

- 2005. évi eredeti előirányzata 10 630,0 millió forint,
- a korábbi években felhasznált támogatásból történt 2,2 millió forint összegű visszafizetés és az előző évek 7 276,0 millió forint maradványból történt 6 231,6 millió forint felhasználása együttesen módosították a tárgyévi előirányzatot, így a módosított előirányzat 16 863,8 millió forint,
- a 2005. évi összes – a maradványt és a tárgyévi előirányzatot egyaránt terhelő – teljesítés összege 15 562,9 millió forint.

A helyi önkormányzatok az alábbi célok megvalósításához igényelhettek támogatást

- a településeken vagy azok egyes területein - kiemelten a kedvezőtlen telepszerű lakóközrzetekben - a termelő infrastruktúra kiépítéséhez;
- a bel- és külterületen meglévő termelő infrastrukturális hálózatok fejlesztéséhez, felújításához;
- a felszíni vízelvezető rendszerek kiépítésének fejlesztéséhez, felújításához;
- az ipari területek előkészítéséhez;
- a címzett és céltámogatásban részesülő fejlesztések kiegészítő támogatásához;
- az önkormányzati tulajdonú kötelező feladatot ellátó intézmények beruházásainak támogatásához;
- közfürdők korszerűsítésének támogatásához;
- a turizmushoz, a környezet- és a természetvédelemhez, valamint a szociális foglalkoztatáshoz kapcsolódó önkormányzati fejlesztésekhez;
- településrendezési tervek készítéséhez.

ab A fejlesztési és felhalmozási feladatok támogatására területi kötöttség nélkül felhasználható keret

- 2005. évi eredeti előirányzata 4 994,4 millió forint,
- a korábbi években felhasznált támogatásból történt 1 030,3 millió forint összegű visszafizetés és az előző évek 3 403,2 millió forint maradványból történt 2 206,8 millió forint felhasználása együttesen módosították az előirányzatot, így a módosított előirányzat 8 231,5 millió forint,
- a 2005. évi összes – a maradványt és a tárgyévi előirányzatot egyaránt terhelő – teljesítés összege 6 139,3 millió forint.

A helyi önkormányzatok az alábbi célok megvalósításához igényelhetek támogatást:

- a címzett és céltámogatással folyamatban lévő beruházások felhalmozási és felújítási támogatásához,
- a helyi önkormányzatok feladatkörébe tartozó, önkormányzati tulajdonra vonatkozó felhalmozási és felújítási kiadások támogatásához.

b) A decentralizált vis maior támogatás kerete

- 2005. évi eredeti előirányzata 1 248,6 millió forint,
- a korábbi években felhasznált támogatásból történt 0,1 millió forint összegű visszafizetés a tárgyévi előirányzatot 1 248,7 millió forintra módosította,
- a 2005. évi összes – a maradványt és a tárgyévi előirányzatot egyaránt terhelő – teljesítés összege 1 170,2 millió forint.

A helyi önkormányzatok támogatást igényelhetnek az önkormányzati tulajdont sújtó, előre nem látható természeti vagy más károkból adódó esetek többletkiadásainak részbeni vagy teljes támogatására, a biztosításból vagy egyéb módon megtérülő károk figyelembevételével (decentralizált vis maior támogatás). A támogatás alapvetően a rendkívüli időjárással összefüggő, kötelező feladatot ellátó intézményekben keletkezett károk helyreállítási munkálataira, a belvíz elleni védekezés, valamint a gypjaslepke kártételét megelőző védekezés többletköltségeinek megtérítésére benyújtott egyedi kérelmek kielégítésére szolgált.

Az előirányzat és pénzforgalmi teljesítésének 2005. évi alakulását a 7. számú melléklet tartalmazza.

8. Cím : Vis maior tartalék

Vis maior tartalékra a területfejlesztési tanácsok abban az esetben nyújthattak be kérelmet, ha a megyei vis maior keretük 20%-át az önkormányzati feladatokat érintő, természeti és más katasztrófából eredő károk enyhítésére már felhasználták. A benyújtott kérelmekről a belügyminiszter – a pénzügyminiszterrel történt egyeztetést követően – döntött. A 243,9 millió forint eredeti előirányzatot a 2005. áprilisi, májusi, júliusi, augusztusi rendkívüli időjárások, valamint egyéb váratlan káresemények miatt – fejezeti hatáskörben, átcsoportosítással – 3 100 millió forinttal emelte meg a

belügyminiszter és a pénzügyminiszter. Az átcsoportosítások a következő jogcímekekről történtek: tartósan fizetéképtelen helyzetbe került helyi önkormányzatok támogatásából (200,0 millió forint), a helyi szervezési intézkedésekhez kapcsolódó többletkiadások támogatásából (200, 600 és 900 millió forint), normatív lemondásokból (1 200,0 millió forint). Növelte az előirányzatot továbbá az előző évi visszafizetések összege (7,7 millió forint). Az összességében 3 107,7 millió forint összegű módosítást követően a 2005. évi módosított előirányzat 3 351,6 millió forint lett. A vis maior tartalék előirányzatából 2005-ben 666 önkormányzat részére összesen 3 335,1 millió forint támogatást hagyott jóvá a belügyminiszter és a pénzügyminiszter.

A támogatás 2005. évi előirányzatainak és pénzforgalmi teljesítésének alakulását a 8. számú melléklet tartalmazza.

9. Alcím : Budapest 4-es – Budapest Kelenföld pályaudvar - Bosnyák tér közötti – metróvonal első szakasza építésének támogatása

Ezen alcímen 2005. évre eredetileg 15 800,0 millió forint összegű előirányzat állt rendelkezésre, amely év közben nem módosult. A beruházás előrehaladásához igazodóan a teljesítés 5 589,1 millió forint.

A támogatás 2005. évi előirányzatainak és pénzforgalmi teljesítésének alakulását a 10. számú melléklet tartalmazza.

10. Szociális célú gyermekétkeztetés támogatása

A támogatás célja, hogy a gyermeki jogokkal összhangban segítse a gyermekek nyári és iskolai étkeztetését biztosító települési önkormányzatok feladatellátását. E jogcímen a Kormány a 1031/2005. (IV. 4.) határozatában 1 800,0 millió forintot irányozott elő. Az előirányzat felhasználását a 6/2005. (VI. 20.) ICsSzEM-BM-PM rendelet tartalmazta. A nyári étkeztetés támogatása során (1 437 önkormányzat) 300 millió forint összegben, az iskolai étkeztetés támogatása során – augusztustól decemberig havonta – 1 444,8 millió forint összegben részesültek támogatásban az önkormányzatok. Az előirányzat felhasználása során 355,2 millió forint maradvány keletkezett.

11. Támogatás rendkívüli esőzés miatt lakossági károk enyhítésére, valamint az érintett önkormányzatok által e célra felvett hitel kamattámogatására cím esetében a Kormány 2005. évben négy alkalommal (a 1042/2005. (V. 5.) számú, 1050/2005. (V. 21.) számú, 1054/2005. (V. 28.) számú, valamint a 1088/2005. (IX. 9.) számú határozatával) döntött az előirányzat létrehozásáról és módosításáról. Ezen átcsoportosítások a helyi szervezési intézkedésekhez kapcsolódó többletkiadások támogatása előirányzatból történtek összesen 1 430,6 millió forint összegben. A pénzügyminiszter és a belügyminiszter (az ECDL számítógép-kezelői vizsga és a nyelvvizsga díjának visszatérítése előirányzat terhére) további 249,0 millió forint átcsoportosításáról döntött. Ennek megfelelően a 2005. évi módosított előirányzat 1 679,6 millió forint lett. A benyújtott kérelmek elbírálását követően 157

önkormányzat részére 1 652,2 millió forint támogatás kifizetése történt meg, amely összeget az önkormányzatoknak a rendkívüli időjárás következtében a magántulajdonban esett károk enyhítésére kellett fordítaniuk.

Budapest, 2006. május...

Dr. Lamperth Mónika
belügyminiszter